

Ala xa masenyi Annabi

Yoweli be

Masenyi nde yi Kitaabui xa

fe ra

Yi kitaabui kui Ala masenyi nde tima Isirayila jama be Annabi Yoweli saabui ra. A naxe Isirayilakae xa yunubie bara a niya Ala xa jaxankate jaaxi doxo e ma. Yi jaxankate misaalixi soori gali magaaxui nan na, kono a findixi kaame xungbe nan na Alatala naxan nadinxi Isirayila boxi ra. Katoe to xe birin kana, Isirayila naxa lu kaame kui, Ala fa a masen e be na fatanxi e xa yunubie nan ma.

Kono Alatala to mu tin a xa jama xun nakanade tun e xa yunubie xa fe ra, a man naxa laayidi tongo e be a fama e malide. A na raba a Xaxili Seniyenxi nan saabui ra a naxan nagoroma mixi mooli birin ma naxan wama birafe a foxo ra. Kisi nan na ki Ala nu wama naxan fife a xa jama ma.

Na masenyi dangi xanbi, Ala woyenyi mooli gbete nan masenma dunija sie be naxee nu bara Isirayila tooo a jaaxi ra. A naxe a fama e makiitide e xa yunubie xa fe ra, e fa jaxankate xoxoxe sotoe.

Yi masenyi saxanyi findima nondi hagige nan na ibunadama birin be. Alatala bara a xa seriye ragoro dunija ma a xa namijonmsee saabui ra. Xa mixi tondi birade Ala waxonfe foxo ra, na findima fe xoxoxe nan na e be. Kono xa e

gbilenma Ala ma, a mu tondima e kide, a e xa yunubi xafari. Na kisi findixi kaabanakoe belebele nan na Ala naxan nabama mixie be naxee boŋe wama makorefe Ala ra. Ala xa won mali na kisi sotofe! Amina.

Ala xa masenyi Annabi Yoweli be

Isirayila xa boxi xa kanari

¹ Masenyi nan yi ki Alatala naxan masen Petuweli xa di Yoweli be:

² Forie, wo yi fe ramε,
boxikae, wo wo tuli mati.

Yi fe mooli bara raba nu wo xa waxati,
xa na mu wo benbae xa waxati?

³ Wo yi ya maxaran wo xa die be,
wo xa die fan xa a ya maxaran e gbe die be,
e gbe die fan xa a ya maxaran e gbe die be e fama
naxee baride.

⁴ Kulie naxan lu, katoe xunxurie bara na don.
Katoe xunxurie naxan lu, katoe xungbee bara na
don.

Katoe xungbee naxan lu, katoe mooli gbete fan
bara na don.

⁵ Wo tan siisilae, wo xunu, wo xa wa.

Beere minyie, wo xa wo xui ite,
barima wo mu fama weni neene sotofe sonon.

⁶ Namane senbema nde naxan xa mixi konti mu
kolon,

na bara din n ma boxi ra.

A ninyie luxi ne alo yete ninyi,
a banganyie luxi ne alo yete gine banganyie.

⁷ A bara n ma weni xee kana,

a n ma xɔɾɛ bilie ibolon.
A bara e kobole ba han e salonyi bara fiixe fɔɛn.

⁸ Wo xa wa alo sungbutunyi naxan xa xɛmɛ bara fɛxa.

⁹ Alatala xa sɛrɛxɛdubɛɛ sunnunxi,
barima hadiya donse mu na Alatala xa banxi kui sɔnɔn.

¹⁰ Xɛɛ bara kana, bɔxi fan na sunnunyi kui,
barima donse xun bara rakana, weni nun ture mu na.

¹¹ Xɛ sae wama nɛ, weni sansi sie sunnunma nɛ,
barima naxan birin bogixi xɛɛ ma, na birin bara kasara.

¹² Weni bilie bara xara, xɔɾɛ bilie bara lɔxɔsin.
Weni bilie, tugi bilie, mangoe bilie, nee birin bara xara.

Mixie xa jɛlexinyi bara jɔn.

¹³ Na kui a lanma wo tan sɛrɛxɛdubɛɛ,
wo xa sunnunyi dugi ragoro wo ma.

Wo tan naxee sɛrɛxɛ ganma sɛrɛxɛbade fari, wo xa wa.

Wo xa kɔɛ radangi nimise kui, wo tan naxee walima n Marigi Ala bɛ,

barima hadiya donse bara jɔn Ala xa banxi kui.

¹⁴ Wo xa sunyi suxu, wo xa sali raba.

Wo xa forie nun pama malan wo Marigi Alatala xa banxi kui,

wo fa a maxandi wo bɔjɛ birin na.

¹⁵ Alatala xa lɔxɔɛ xɔɾɔxɔɛ bara makɔɾɛ.

A fama nɛ kanari belebele tide Ala Sɛnbɛma xili ra.

- 16 Wo mu a toxi won ma donse bara ɲɔn,
sɛɛwɛ nun ɲɛlɛxinyi mu na Ala xa banxi yire
sɔnɔn?
- 17 Sansi xɔrie bara xara bɛndɛ bun ma.
Sansi xɔrie ragatadee bara bira, donse bara ɲɔn.
- 18 Xurusee wama donse fe ra.
Yɛxɛɛ tɔɔrɔma barima ɲooɛ mu na.
- 19 Alatala, n i tan nan maxandima, barima tɛ
bara filie nun burunyi gan.
- 20 Hali burunyi subee ya tixi i ra,
barima xuree bara xɔri, tɛ bara filie gan.

2

Marigi xa lɔxɔɛ bara makɔɛ

- 1 Wo sarae fe n ma geya sɛniyɛnxi Siyoni fari!
Bɔxikae birin xa sɛrɛn gaaxui ra,
barima Alatala xa lɔxɔɛ na fafe, a bara makɔɛ.
- 2 Dimi nun kuye ifɔɔrɛ lɔxɔɛ nan a ra.
A luxi nɛ alɔ kunda nun nuxui ifɔɔrɛ naxan
dinma geya ra,
alɔ subaxɛ naiyalanyi yensenma ki naxɛ.
Nama sɛnbɛma belebele fama nɛ,
naxan maniyɛ mu toxi tɛmui dangixi,
a man mu toma tɛmui naxan sa fama.
- 3 Tɛ saxi e ya ra, tɛ saxi e xanbi ra.
Bɔxi naxan na e ya ra,
a tofan alɔ sansi yire Ala naxan daaxi Adama bɛ,
kɔnɔ e na dangi, na bɔxi fa findi gbengberenyi
magaaxuxi yire ra.
E a birin kana!
- 4 E luxi alɔ soe galie, sɔɔrie dɔxɔxi naxee fari.

5 E tunganma ne alo soori ragisee naxee goroma geyae tagi.

E xui maniya te wundui xui ra naxan sexe ganma.

E maniya soori gali senbema ra naxan tixi gere ki ma.

6 Mixie na e to, gaaxui luma ne e suxu ra, e yatagie birin ifooro.

7 E e gima ne alo palamae, e tema taa tete ma alo korogbae.

Kankan siga a xa kira ra, e mu e bama kira ma feo.

8 E mu dinma e boore ra, kankan biraxi a xa kira nan foxo ra.

Hali e gerefae ti e ya ra, e soma ne nee ra e xa safe mu kana.

9 E dinma ne taa ra, e e gima ne tete fari.

E tema ne banxie fari, e so wunderie ra alo mujetie.

10 Boxi serenma ne e ya ra, koore a imaxa.

Soge nun kike ifooro ma ne, tunbuie mu yanbama sonon.

11 Alatala a xui raminima ne a xa geresoe ya ra.

E wuya, e a xa yaamari suxu senbe ra.

Alatala xa loxe xungbe magaaxu.

Nde noma na loxe raxande?

12 Alatala xa masenyi nan ya,

«Wo xa wo yete ragbilen n ma yakosi.

Wo xa na raba wo janige fixe ra,

sunyi ra, wa ra, nun mayandi ra!

13 Wo naxa wo xa dugie iboo sunnunyi kui,

wo xa wo boje nan masara.

Wo xa wo yeṭe ragbilen wo Marigi Alatala ma,
barima a hinnema ne wo ra, a kinikini wo ma,
a mu xonoma mafuren, a xa mixi xanui gbo,
a gbilenma a xa gbaloe foxo ra.

14 Nde a kolon xa a mu a xa nate masarama,
xa a mu dipema, a fe fanyi raba wo be?
Na temui wo fama ne donse nun minse hadiya
ra wo Marigi Alatala be.

15 Wo xa sarae fe Siyoni!

Wo xa sunyi suxu, wo sali xungbe raba.

16 Wo xa nama malan seniyenyi kui.

Wo xa forie, dimee, nun diyoree xili.

Xeme naxan bara gine doxo, a tan nun a xa gine
xa lu na malanyi kui.

17 Serexedubee, wo tan naxee walima Alatala be,
wo xa wo mawa Ala be serexebade nun
horomobanxi tagi,

a falafe ra, <Alatala, i xa i xa nama ratanga.

I naxa i ke tongomae rayaagi,

e xa findi mayele se ra namanee be,

mixi fa a fala, E Marigi Ala na minden?>>

18 Alatala wama a xa nama xa lu a yi ra.

A kinikinima e ma.

19 Alatala bara a xa nama yaabi,

a bara a masen a xa nama be:

«N donse, weni, nun ture fima ne wo ma han wo
wasa.

N mu luma sie xa wo rayaagi sonon.

20 N wo yaxuie makuyama ne wo ra, naxee
kelima koola ma,

n e radin gbengberen yire dennaxe kanaxi.

E xa geresoe naxee tima yare,

n nee madulama sogetede baa nan xora,

naxee tima xanbi,
 n nee tan madulama sogegode baa nan xɔɔra.
 E bɔɔɔ xiri mini, a din yire birin na.»

Alatala bara kaabanakoe raba!

²¹ Isirayila bɔxi, hali i mu gaaxu!

I xa jɛlexin, i xa lu sɛɛwe kui,
 barima Alatala fe xungbee rabama.

²² Burunyi subee, hali wo mu gaaxu,
 barima joooge man gbilenma nɛ fili ma,
 sansi bilie man bogima nɛ,
 xɔɔɛ bilie nun weni bilie fan daxamui raminima
 nɛ.

²³ Wo tan Siyoni jama, wo xa sɛɛwa,
 wo xa jɛlexin wo Marigi Alatala xili ra,
 barima a tunɛ fanyi rafama nɛ wo bɛ,
 a tunɛ gbegbe ragoroma nɛ wo bɛ a waxati ma,
 alo a nu a rabama ki naxɛ a singe.

²⁴ Lonyie rafema nɛ sansi xɔri ra,
 fifae rafema nɛ weni nɛɛɛɛ nun ture ra.

²⁵ N wo xa daxamui jɔxɔɛ fima nɛ,
 n ma geresoe sɛnbɛmae naxan kana,
 n ma geresoe naxee lanxi kulie, katoo, nun katoo
 maniyɛɛ ma,
 n naxee rasanba wo xili ma.

²⁶ Wo fama nɛ wo dɛgedɛ han wo luga.
 Wo n matɔxɔma nɛ, n tan wo Marigi Ala,
 naxan bara kaabanakoe raba wo bɛ.
 N ma jama mu rayarabima sɔnɔn.

²⁷ Na kui wo a kolonma nɛ a n na Isirayila fɔxɔ
 ra,
 a n tan nan na wo Marigi Alatala ra,
 a Ala gbɛɛ mu na.

N ma ꝓama mu rayarabima sɔnɔn.

3

Alatala Xaxili ragorofe dunija ma

¹ Na dangi xanbi, n na n Xaxili ragoroma nɛ mixi birin ma.

Wo xa di xɛmɛɛ nun di ginɛɛ namijɔnmeꝓa rabama nɛ,

wo xa forie xiyee sama nɛ,

laamatunyie goroma nɛ wo xa fonikee ma.

² N na n Xaxili ragoroma nɛ konyi xɛmɛɛ nun konyi ginɛɛ ma.

³ N tɔnxumae raminima nɛ koore nun bɔxi ma, naxee findima wuli, tɛ, nun tuuri ra.

⁴ Soge dimima nɛ, kike masarama nɛ a findi wuli ra,

beenun Marigi xa lɔxɔɛ xungbe magaaxuxi xa a li.

⁵ Na kui, naxan yo na Alatala xili, na kanyi kisima nɛ.

Mixi kisixie luma nɛ Siyoni nun Darisalamu,

alɔ Alatala a masenxi ki naxɛ.

Alatala kisi ragirixi naxee ma, nee luma nɛ kisi mixie dɔnxɔɛ ya ma.

4

Ala sie makiitima nɛ

¹ Na temui, n na Yuda nun Darisalamu ragbilene xɔnyi,

² n si birin malanma nɛ Yehosafati gulunba kui.

Menni n e makiitima nɛ n ma ꝓama Isirayila xa fe ra,

naxee findixi n ke tongomae ra.

Duniya si naxee rayensen ye pamanee ma,
 e n ma boxi itaxun e boore ma,
³ e n ma nama raba e sago ra.

E xeme dimee mati langoeja sare ra,
 e gine dimee mati beere sare ra alako e xa siisi.

⁴ «Wo tan Tirekae, Sidonkae, nun Filisitakae,
 wo wama munse xon ma n be? Wo wama wo
 gbe nan joxofe n ma? Xa na na a ra, n wo sare
 fima ne wo xa wali ra mafuren mafuren.

⁵ Wo bara n ma xema nun n ma gbeti tongo
 n ma horomobanxi kui, wo fa a raso wo xa kuye
 banxie kui.

⁶ Wo bara Yudakae nun Darisalamukae mati
 Girekikae ma, alako e xa makuya e xonyi ra.»

⁷ «N e ramaxama ne alako e xa keli yire wo e
 matixi dennaxe, n fa wo sare fi wo xa wali jaaxi
 ra.

⁸ N wo xa di xeme nun di ginee matima ne
 Yudakae ma, alako e fan xa e mati Sebakae ma
 naxee makuya wo ra.» Alatala xa masenyi nan
 na ki.

⁹ «Wo yi fala dunija sie be:

<Wo xa fe yailan gere xili ma,
 wo xa wo xa soorie malan.

Geresoe birin xa e maso, e xa gere rakeli!

¹⁰ Wo xa wo xa kerie yailan santidegegae ra,
 wo xa wo xa worotee fan yailan tanbee ra.

Senbetare xa a fala, «N senbe gbo!»

¹¹ Wo xa fa be,

wo tan si naxee na muxu rabilinyi.»

Alatala, i xa soorie ragoro menni fa!

12 Sie xa keli, e xa malan Yehosafati gulunba kui, barima n e birin makiitima ne.

13 Wo xa worotee tongo, barima xe bara mo!
Wo xa weni bogi bundu, barima e bara gbo ye,
mixie xa jaaxupa xa fe ra.

14 Namae, wo xa goro kiitisa gulunba kui, barima Alatala xa loxoε bara makore naa.

15 Soge nun kike dimima ne,
tunbuie mu yanbama sonon.

16 Alatala fama ne a xaape xui raminide kelifē
Siyoni,

a xui magaaxuxi minima ne kelifē Darisalamu.

Koore nun boxi serenma ne,

konon Alatala findixi kantari nan na a xa jama
be,

a findi yire makantaxi ra Isirayila be.

17 Na kui, wo a kolonma a n tan nan wo Marigi
Alatala ra,

naxan yigiyaxi n ma geya seniyenxi Siyoni fari.

Darisalamu findima yire seniyenxi nan na,

si gbetee mu menni gerema sonon.

18 Na loxoε, weni neene nun xije gboma ne geyae
ma.

Ye toma ne Yudaya birin ma,

ye dulonyi bulama ne Alatala xa banxi kui,

a goro Kasiya gulunba kui.

19 Konon Misira boxi luma ne kana ra,

Edon findi gbengberenyi ra gbaloe xa fe ra,

e naxan doxo Yudakae ma e faxafe ra fufafu.

20 Konon jama sabatima ne Yudaya nun
Darisalamu waxati birin.

21 N e xa yunubi xafarima ne e nu bara naxan
naba.
N tan Alatala, n yigiyama Siyoni ne.

Soso Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila
The Holy Bible in the Susu language of Guinea (Soso
Kitaabuie: Tawureta, Yabura, Inyila Bible)

copyright © 2015 Mission Évangélique Réformée Néerlandaise et les
Traducteurs Pionniers de la Bible

Language: Susu

Contributor: Mission Évangélique Réformée Néerlandaise

This translation is made available to you under the terms of the Creative
Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it
in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.
Pictures included with Scriptures and other documents on this site are
licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses,
please contact the respective copyright owners.

2020-11-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

f1d08866-ea3e-5b9b-b506-e7690c5c61d2